

RAPORTUL DE ACTIVITATE PE ANUL 2018

Prezentul raport de activitate a fost elaborat pentru evaluarea managementului de către Consiliul Județean Cluj, denumit în continuare autoritatea, pentru Revista “Múvelődés”, denumită în continuare instituția, aflată în subordinea sa, în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008](#) privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 269/2009](#), cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare ordonanța de urgență, precum și cu cele ale regulamentului de evaluare.

- 1. Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent**
- 2. Îmbunătățirea activității instituției**
- 3. Organizarea/sistemul organizațional al instituției**
- 4. Situația economico-financiară a instituției**
- 5. Strategia, programele și implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate**

În conformitate cu prevederile contractului de management, datele și informațiile din prezentul raport sunt aferente perioadei: de la 01.01.2018 la 31.12.2018.

A. Evoluția instituției în raport cu mediului în care își desfășoară activitatea

În ultimii ani Clujul a redevenit o reală capitală regională, recăpătându-și și rangul de centru cultural și universitar. Studenții absolvenți ai instituțiilor de studii superioare fiind atrași de mediul economic și cultural efervescent al orașului și decid să se stabilească aici. Astfel populația orașului – față de alte localități ale țării – are o proporție mai mare de locuitori cu un grad înalt de școlarizare, prin urmare consumator de produse culturale, dar și producător al acestor valori. În ultimele două decenii – pe lângă tradiționalele teatre și opere ale orașului precum și orchestra simfonică, revistele de artă și literatură – au luat ființă și activează cu succes și priză la public diferite orchestre de cameră, grupuri de muzică ușoară, grupări de teatru alternativ, trupe de teatru de păpuși. Au apărut totodată organizații nonguvernamentale cu profil cultural, ce satisfac pretenții și cerințe reale.

În acest mediu „Múvelődés” este singura revistă culturală în limba maghiară, care a devenit forul tipărit al diferitelor genuri de artă și cultură. Pe paginile acestei reviste au dat întâlnire scrieri științifice, respectiv cele ale vieții cotidiene a căror menire este să prezinte rezultatele diferitelor moduri de expresie artistice și culturale ale aceluiași geniu uman creator. Limba

multor genuri artistice este nonverbală, deschisă consumatorilor de limbi diferite. Revista „Művelődés” a devenit astfel un for cultural maghiar, dar totodată interetnic și multicultural.

1. Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleiași comunități

Clujul, fiind un centru cultural foarte important din țară, oferă o gamă variată de instituții și organizații culturale, care influențează foarte mult opinia publică din oraș și din județ, și chiar din întreaga Transilvania. Revista a colaborat cu foarte multe dintre aceste instituții, ba chiar cât se poate în ultimii patru ani a și reflectat pe paginile revistei opiniile acestor instituții. Printre instituții publice de cultură cu care a colaborat revista putem aminti: Teatrul Maghiar de Stat, Opera Maghiară, Biblioteca Județeană „Octavian Goga”, Muzeul de Artă Cluj, Muzeul Etnografic, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Universitatea „Sapientia”, respectiv revistele Tribuna, Korunk, Helikon, Szabadság. De asemenea există o varietate largă de ONG-uri culturale independente, cu care revista a colaborat, ca: Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania, Asociația Muzeului Ardelean, Asociația Etnografică „Krizsa János”, Asociația Casa Memorială „Györkös Mányi Albert”, Asociația „Kolozsvár Társaság”, Uniunea Corurilor Maghiare din România, Asociația de Ocrotirea Monumentelor Istorice „Kelemen Lajos”, Uniunea Ziaristilor Maghiari din România, Breasla Artiștilor Maghiari „Barabás Miklós”, Fundația „Kallós Zoltán” din Răscruți, Fundația „Téka” din Gherla, Fundația Culturală „Homo Ludens”, Fundația Communitas, bisericile romano catolice, unitariene, evanghelică și reformate din Cluj, Asociația „Szász Pál” din Aiud, Liceul Teoretic „Apáczai Csere János”, Fundația „Napsugár” din Cluj-Napoca, Centrul Cultural din Județul Harghita, Centrul de Cultură a Județului Covasna, Muzeul de Istorie din Baraolt, Asociația Culturală „Gaál Mózes” din Baraolt, Asociația „HID” din Sibiu, Casele Maghiara din Hunedoara, Baia Mare, Șimleul Silvaniei, Cehul Silvaniei, Aiud, Mediaș, Sighetul Marmăției, precum și Consulatul Maghiar din Cluj-Napoca, Centrul Cultural Maghiar din București – Institutul „Balassi”, Centrul Cultural Maghiar din Sfântu Gheorghe – Institutul „Balassi”, Casa de Cultură din Sárospatak – Ungaria, Fundația Pentru Maghiarii din Afara Granițelor din Pecs – Ungaria, Distribuitorul Bibliotecilor din Ungaria, Fundația „Zempléni Múzsza” din Ungaria, Asociației Culturale Maghiară din Slovacia (CSEMADOK), Universitatea Populară Protestantă – Secția Transilvania.

2. Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări)

Puncte tari:

- subvenția din partea Consiliului Județean;
- revista este singura revistă culturală din țară de acest gen publicată în limba maghiară;
- revista este redactat la Cluj-Napoca, oraș care este un puternic centru cultural;
- tradiția și prestigiul instituției, câștigate în mai bine de 70 de ani de existență;
- capacitate de adaptare la cerințele pieței;
- experiența angajaților în redactare de reviste;
- grad ridicat de creativitate la nivelul întregului colectiv;
- un mediu cooperant de lucru;

Puncte slabe:

- lipsă de sediu propriu;
- lipsa postului de secretar și a postului de reporte în organigrama instituției;
- lipsă de infrastructură adecvată pentru desfășurarea activității redacționale;

Oportunități:

- o deschidere mai largă către cititori prin folosirea internetului și a site-ului propriu
- orașul Cluj-Napoca fiind un centru cultural se poate realiza o deschidere mai largă către colaboratori.
- Cluj-Napoca este unul dintre orașele cu o mare vitalitate culturală din țară,
- posibilități de crearea de noi parteneriate cu instituții de cultură și de educație din Cluj sau din România;

Amenințări:

- veniturile mici ale beneficiarilor;
- retribuție mică la salariații instituției;
- nerealizarea veniturilor propuse din cauza schimbării rapide a pieții.

3.Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia

Revista în anul 2018 a apărut regulat în fiecare lună.

În fiecare an ne străduim să îmbogățim tematica revistei față de anul trecut. Prima pagină a revistei este dedicată totdeauna unui articol de fond, unui editorial, despre o temă culturală importantă, sau despre un eveniment cultural important în luna respectivă, material semnat de un specialist cunoscut din viața culturală maghiară. În revistă articolele după tematici sunt împărțite în rubrici, cum sunt: Scena (pentru articole de teatru), La taifas (pentru interviuri, convorbiri), Enciclopedia (pentru diferite tematici culturale), Flori de măceși (pentru articole folclorice), Comunitate (pentru articolele cu tematica vieții diferitelor comunități culturale și confesionale), Casa cu cărți (articole despre cărți, recenzii, biblioteci), Știință (pentru publicații științifice), Timpul liber (pentru publicații cu tematici recreative), etc.

Pe copertele din față și din spate apar câte o fotografie colorată cu imaginile care se referă la una dintre articolele din revistă.

Și în anul 2018 revista a reușit să atragă foarte mulți colaboratori tineri, specialiști în diferite domenii culturale.

Pentru îmbunătățirea imaginii revistei am tipărit, pe lângă edițiile regulate lunare, și patru suplimente: „Fehér megye” adică Județul Alba; „Sóvidék” adică Ținutul Sovata, Laureții culturali – anul 2018 (textele laudațiilor rostite la decernările premiilor) și „Székelykeresztúr és környéke” adică Ținutul Cristuru Secuiesc. Aceste suplimente, care au fost căutate de cititorii interesați în diverse teme, au fost distribuite gratuit. Suplimentele au fost tipărite din fondurile atrase din sponsorizări.

Și în anul 2018 am ținut programul Seratele „Művelődés” în Casa Memorială „Györkös Mátyi Albert”, în cadrul cărora autorii anumitor articole din revistă au ținut prelegeri în diferite tematici, respectiv am organizat întâlniri cu cititorii. În cadrul programului la 5 aprilie 2018 au fost comemorați eroii din Primul Război Mondial, cu concursul istoricilor din Ungaria: Pintér Tamás, Stencinger Norbert, Rózsafi János, Takács Róbert. Titlul acțiunii: Marele Război de la Doberdo și de pe valea râului Isonzo, dintr-o altă perspectivă. La 12 octombrie 2018, în cadrul programului Seratele „Művelődés”, a fost organizată întâlnire cu reprezentanții culturali din ținutul Cristuru Secuiesc.

Cu site-ul muvelodes.net se îmbunătățește lunar imaginea revistei. Prin Google Analytics putem urmări accesările zilnice ale vizitatorilor, cititorilor, din diferite colțuri ale lumii. Pe site apare, în afara articolelor revistei, și programele culturale în care sunt implicate redacția revistei, de exemplu articole despre Seratele „Művelődés”.

Revista are și o pagină pe Facebook, astfel și în acest mod putem propaga articolele ce apar pe site-ul revistei, respectiv putem urmări beneficiarii, și suntem astfel în legătură directă cu cititorii.

Lunar 100 de exemplare din revistă au fost cumpărate de Centrul Cultural Maghiar din județul Harghita, și distribuite la bibliotecile și instituțiile culturale din acest județ, 76 au fost trimise la bibliotecile din județul Covasna, prin abonament plătit de Centrul Cultural al acestui județ, 350 de exemplare lunar ajung în bibliotecile din Ungaria, prin Distribuitorul Național al Bibliotecilor din această țară, 50 de exemplare sunt cumpărate de Fundația Communitas, pentru bibliotecile caselor maghiare din România.

La sfârșitul anului am publicat un calendar pe anul 2019, pentru agricultorii maghiari, într-un tiraj mare.

4. Măsuri luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari

Revista de cultură „Művelődés” fiind o instituție publică, considerăm că prin tematicile publicate trebuie să se adreseze tuturor cititorilor în limba maghiară.

În anul trecut site-ul revistei a fost vizitat în jur de 70 000 de persoane din țară și din străinătate (Ungaria, Germania, Slovacia, Austria, Serbia, Franța, Slovenia, Italia, SUA, Canada etc.) Revista a apărut lunar în câte 900 de exemplare la prețul de 3 lei bucata.

Prin Google Analytics putem urmări zilnic numărul cititorilor pe site-ul revistei muvelodes.net.

Revista are și o pagină pe Facebook, astfel și în acest mod putem propaga articolele ce apar pe site-ul revistei, respectiv putem urmări beneficiarii, și suntem astfel în legătură directă cu cititorii.

Seratele „Művelődés” organizate la Casa Memorială „Györkös Mányi Albert” din Cluj-Napoca sunt un bun prilej de a-i cunoaște pe beneficiarii direcți ai revistei. Ca și întâlnirile cu cititorii, organizate în diferite orașe din țară (Cluj-Napoca, Miercurea Ciuc, Baraolt, Alba Iulia, Sovata,) și din străinătate (Pécs, Sárospatak din Ungaria).

5. Grupurile-țintă ale activităților instituției

Beneficiarul direct al activităților redacției revistei trebuie să fie cititorul, și scopul direct este mărirea numărului cititorilor.

Revista are menirea de a stârni interesul cultural ale diferitelor pături sociale: intelectuali, întreprinzători cu studii medii și superioare, studenți (mai ales la facultățile de științe umane), elevi din clasele liceale, profesori, învățători, animatori culturali ai diferitelor comunități maghiare. Revista asigură posibilitatea alegerii a altceva decât „cultura” oferită de televizor, de cea din ziare și din presa de scandal.

Un alt grup de țintă sunt tinerii specialiști în domeniul culturii, care au posibilitatea de a publica pe paginile revistei.

Am avut întâlniri cu studenții de la facultățile de specialitate: ziaristică, comunicare, filologie. Studenții astfel s-au întâlnit cu munca zilnică a redacției, cu procesul de editare a revistei.

Programul minimal a fost îndeplinită în perioada raportată.

6. Profilul beneficiarului actual

Cele mai constante categorii de cititori ai revistei sunt personalități culturale din țară și din străinătate, studenți, cadre didactice din învățământul preuniversitar și elevi din licee.

Revista este un organ viu, mai apropiat de animatorii culturali ai comunităților maghiare din județul Cluj și din țară. Mai ales prin răspândirea a mai multor informații practice, de exemplu

pentru conducători de coruri, pentru antrenori de dansuri populare, pentru producătorii pieselor de tetru amatori etc.

Rivista și în anul trecut a ajuns la aproape toate bibliotecile din județele Harghita și Covasna, la toate Casele Maghiare din diaspora maghiară din România (în jur de 50). 350 de exemplare au fost cumpărate lunar de Distribuitorul Național al Bibliotecilor din Ungaria. Și în anul trecut lunar în jur de 70 de exemplare au fost distribuite ca exemplare de protocol la diferite instituții culturale și personalități importante din domeniul culturii. Astfel putem spune că, în perioada raportată, în jur de 700 de exemplare lunar au ajuns prin vânzare și distribuire la destinație.

O activitate permanentă a fost atragerea și a altor categorii de beneficiari prin proiectele realizate.

B. Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia

1. Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității

Pe baza obiectivelor cuprinse în contractul de management obiectivul principal de activitate este editarea lunară a revistei culturale „Művelődés”. În perioada raportată cele 12 de numere au fost realizate, tipărite și difuzate conform periodicității și conținutului stabilit.

Coperțile revistei sunt colorate, revista este tipărită pe o hârtie de calitate superioară, paginația este atrăgătoare, costurile fiind la un nivel rezonabil. Revista are colaboratori cu nume de rezonanță în cultura maghiară din țară și din străinătate, ei de asemenea sunt mulți debutanți.. Redacția a funcționat pe baza Regulamentului de Organizare și Funcționare ale revistei, aprobat în anul 2016.

Membrii Consiliului Consultativ al revistei, format din 5 personalități de seamă ale vieții culturale maghiare, sunt consultați aproape lunar.

Conform propunerilor Consiliului Județean, formulate în contractul de management, revista a devenit un organ cultural nu numai la nivelul municipiului și al județului Cluj, ci la nivelul întregii Transilvanii, și devine tot mai cunoscută și peste hotare.

În perioada raportată pe site-ul revistei au apărut și rezumatele tuturor materialelor/rubricilor fiecărui număr și în limba română.

2. Orientarea activității profesionale către beneficiari

Revista în perioada raportată a fost redactată cu o înfățișare modernă, adecvată cerințelor zilelor de azi. Majoritatea articolelor sunt scrise într-un limbaj simplu, ușor de înțeles și accesibil tuturor cititorilor. În perioada raportată am reușit să recrutăm în rândul autorilor mulți tineri specialiști talentați. În anul 2018 am avut ocazia să vizităm multe ateliere de creație în diferite domenii culturale: Muzelul de Artă Cluj, Teatrul de Păpuși Puck, Muzeul Etnografic din Cluj, Filharmonia Transilvania din Cluj, Casa Minerva din Cluj. Am continuat cu colaborarea și întâlnire cu beneficiarii revistei, prin organizarea Seratelor „Művelődés”, ținute în Casa Memorială „Györkös Mátyás Albert” din Cluj. Am organizat întâlniri cu cititorii la Cluj-Napoca, Miercurea Ciuc, Sovata, Alba Iulia, Baraolt, etc. La aceste programe membrii redacției au avut posibilitatea de a se întâlni nu numai cu beneficiarii direcți, adică cititorii, dar și cu autorii diferitelor articole publicate în revistă.

3. Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse

Una dintre acțiunile principale ale revistei, în perioada raportată, a fost orientarea către tinerele talente, mai ales la Cluj-Napoca. În perioada raportată foarte multe articole au apărut scrise de tineri specialiști în domeniul culturii

O preocupare permanentă a revistei este prezentarea vieții culturale ale diasporei maghiare din România. De aceea multe articole din perioada raportată sunt din acest domeniu.

Urmărirea activității specialiștilor în domeniul culturii este a preocupare permanentă a revistei. De aceea în ultimii ani, astfel și la sfârșitul anului precedent, am publicat un supliment cu titlul „Premianții Ardelaului 2018”, în care au apărut laudațiile premianților în domniul culturii.

O preocupare permanentă a revistei este promovarea interculturalității din Transilvania. De exemplu în perioada raportată a apărut mai multe articole despre conviețuirea română-maghiară în Transilvania, despre istoria popoarelor de pe acest ținut.

Am avut atenția și la aniversări. În cadrul programului național 100 de ani de la Marea Unire, în luna decembrie aproape toate revista a fost consacrat comemorării acestei eveniment. Și cadrul unei serate „Művelődés” au fost evocate evenimentele din primul război Mondial.

O altă preocupare a revistei este orientarea către animatorii culturali în comunitățile maghiare, mai ales cu sfaturi practice. Astfel în perioada raportată a apărut articole despre animatorii formațiunilor de dansuri populare, sau pentru sprijinirea activității micilor meșteșugari.

C. Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, pentru mai buna funcționare, după caz.

1. Măsurile de organizare internă

De la 1 aprilie 2016 colecivul redacției s-a completat la 5 persoane. A mai rămas vacant postul de economist. Momentan acest post este ocupat cu contract de prestări servicii. Deoarece s-au multiplicat problemele legate de resurse umane al institutie, de la 1 ianuarie 2018 tot cu prestări servicii (2ore) colaborăm cu un contabil. Suntem în permanentă testare a pieții de muncă pentru găsirea unui contabil adecvat postului vacant. Cu 5 persoane la redcție sarcinile zilnice sunt împărțite echitabil, fiecare angajat își desfășoare activitatea cu mare profesionalism.

Activitatea redacției se desfășoare după Regulamentul de Organizare și Funcționare aprobată de Consiliul Județean în anul 2016.

S-a format în anul 2016 un Consiliul Consultativ format din 5 personalități ale vieții culturale maghiară din orașul nostru, membrii lor sunt consultați la aproape fiecare apariție a numerelor revistei.

Colectivul redacției organizează ședință în fiecare săptămână, discutând faza actuală în care s-a ajuns la redactarea numărului curent.

Consiliul Administrativ al revistei nu poate aduna la ședințele ordinare cu un număr complet, deoarece postul de economimist încă nu este ocupat. Însă suntem în legătură permanentă cu domnul Peter Istvan, delegatul CJ în Consiliul Administrativ.

Colectivul redacției anual este verificat de către specialiști de la medicina muncii.

2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne

Regulamentul de Organizare și Funcționare a fost aprobat în anul 2016.

De la 1 aprilie 2016 s-a completat colectivul redacțional la 5 persoane. Acum colectivul se compune din: 1manager, redactor șef, 2 redactori de rubrică, 1 fotoreporter, 1 administrator. Cu prestări servicii funcționează contabilitatea. Fiecare angajat lucrează la resortul lui.

În ultima vreme s-a înmulțit avictivitățile redacțională. Ar fi necesar un post de redactor. Lipsește din revistă rubvrca de reportaj, ar fi necesar și un post de reporter.

3. Sinteza activității organismelor colegiale de conducere

În lipsă de contabil angajat la redacție Consiliul Administrativ nu poate să desfășoare activitatea conform Regulamentului de Organizare și Funcționare. Ținem la curent cu problemele redacției pe domnul profesor Peter Istvan, reprezentantul CJ în consiliu.

Cu membrii Consiliului Consultativ suntem în contact la aproape toate redactare a numerelor revistei.

Colectivul redacțional și-a desfășurat activitatea în ședințe săptămânale, stabilind tematica numerelor de revistă și discutându-se fiecare manuscris.

4. Dinamica și evoluția resurselor umane ale instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare/sanționare)

- de la 1 aprilie 2016 numărul angajaților al redacției devine 5 (completînd cu postul de redactor de rubrică – cultură populară, și postul de fotoreporter)

- postul de economist este în continuare post vacant;

- cursuri: nu a fost cazul;

- promovare: - din 1 februarie 2018, Balla Alexandru, redactor de rubrică cultură populară, gr. debutant, a fost avansat în redactor de rubrică cultură populară, redactor gr II

- Benkő Levente, din 1 martie 2018., redactor de rubrică cultură generală, redactor profesionist gr. I, a fost avansat la redactor de rubrică cultură generală, redactor profesionist gr. I.A.

- motivare/sanționare: nu a fost cazul.

5. Măsuri luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri/refuncionalizări ale spațiilor

- a fost efectuată inventarierea patrimoniului instituției la sfârșitul anului;

- spațiul folosit de redacție este în proprietatea Societății Maghiară de Cultură din Transilvania, la dărea Cluj-Napoca, str Gheorghe Lazăr 30, pe bază unui contract întocmit pe baza Codului Civil.

- în noiembrie 2018 am achiziționat 5 scaune de birou.

6. Măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau a altor organisme de control în perioada raportată

- În perioada 20.04 – 16.06.2016 a fost o misiune de audit public intern în cadrul instituției. A fost urmărit modul de angajare și utilizare a creditelor aprobate de consiliul județean la Revista "Művelődés". A fost găsit neregularități la gestionarea revistelor, care prin aplicarea noului program de gestionare sunt urmărite la zi.

D. Evoluția situației economico-financiare a instituției:

1.analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate

1. Tabelul managementului economico-financiar:

Nr. crt.	Indicatori	UM	Buget inițial 2018	Buget final rectificat 2018	Realizat 2018 31.10.2018
----------	------------	----	--------------------	-----------------------------	-----------------------------

0	1	2	3	4	5
1	Total venituri, din care	Mii lei	439,05	445,05	312,81
	1.a Venituri proprii, din care	Mii lei	89,05	95,05	10,20
	1.a.1 venituri din activitatea de bază	Mii lei	20,00	20,00	16,76
	1.a.2 surse atrase (fonduri nerambursabile)	Mii lei	0	0	0
	1.a.3 sponsorizări	Mii lei	0	6,00	6,00
	1.a.4 alte venituri proprii	Mii lei	69,05	69,05	69,05
	1.b Subvenții	Mii lei	350,00	350,00	221,00
	1.c Alte venituri	Mii lei	0	0	0
2	Total cheltuieli, din care	Mii lei	439,05	445,05	216,64
	2.a Venituri proprii, din care	Mii lei	89,05	95,05	20,90
	2.a.1 venituri din activitatea de bază	Mii lei	20,00	20,00	16,76
	2.a.2 surse atrase (fonduri nerambursabile)	Mii lei	0	0	0
	2.a.3 sponsorizări	Mii lei	0	6,00	0
	2.a.4 alte venituri proprii (Excedent 01.01.2018)	Mii lei	69,05	69,05	4,14
	2.b Subvenții	Mii lei	350,00	350,00	195,74
	2.c Alte venituri	Mii lei	0	0	0

Sursa de finanțare a cheltuielilor:

	Total	Buget 2018 ¹				Total 31.10. 2018	Realizat 2018			
		Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	d.c. alte chelt. ²	Cheltuieli de capital		Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	d.c. alte chelt. ²	Cheltuieli de capital
Total cheltuieli, d.c.	445,05	300,00	145,05	18,00	0,00	216,64	154,89	61,75	13,69	0
Venituri proprii	95,05	0	95,05	10,00	0	20,90	0	20,90	5,69	0
Subvenții	350,00	300,00	50,00	8,00	0	195,74	154,89	40,85	8,00	0
Alte surse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹ la data întocmirii prezentei

² Cheltuieli efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convent

1. Indicatori de performanță

Nr. Crt.	Indicatori	U.M.	Program 2018	Coeficient de ponderare
----------	------------	------	--------------	-------------------------

				(conform BVC)	
1	Cheltuieli pe beneficiar (subvenție + venituri proprii- cheltuieli de capital/nr. de beneficiari)	lei		5,50	0,1
2	Fonduri nerambursabile atrase	Mii lei		6000	0,1
3	Număr de activități educaționale	Nr.		3	0,1
4	Număr de apariții media (exclusiv comunicatele de presă)	Nr.		16	0,05
5	Număr de beneficiari neplătitori	Nr.		73600	0,05
6	Număr de beneficiari plătitori	Nr.		7200	0,1
7	Număr de expoziții/reprezentării	Nr.		2	0,1
8	Număr de proiecte	Nr.		27	0,1
9	Gradul de acoperire din venituri proprii (total venituri, exclusiv subvențiile) a cheltuielilor instituției	%		21,35	0,2
10	Gradul de îndeplinire a recomandărilor/măsurilor auditorilor interni/externi (recomandări implementate în anul curent/total recomandări)	%		100	0,1

Managerul propune actualizarea indicatorilor de performanță, prin act adițional, ori de câte ori se rectifică BVC-ul instituției

E. Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management:

Propuneri pentru întreaga perioadă de management:

1. Viziune

Ne dorim ca Revista „Művelődés” să funcționeze ca instituție culturală cu un rol tot mai activ și complex de spațiu comunitar veritabil, respectiv ca partener cultural și socio-cultural real într-o sferă geografică și instituțional-organizațională cât mai largă.

2. Misiune

Revista “Művelődés” este o instituție de cultură aflată în serviciul societății, deschisă oamenilor de cultură și știință, dar și publicului, care publică, conservă, cercetează, prin intermediul articolelor, eseurilor, studiilor, interviurilor, reproducerilor de artă în scopul cunoașterii, educării și recreerii, valorile materiale și spirituale ale existenței și evoluției culturii și științei umane, până în contemporaneitate. O altă misiune importantă este punerea în valoare a patrimoniului cultural-științific, regional, național și universal în scopul cunoașterii, educării, descoperirii și promovării tinerelor talente.

3. Obiective (generale și specifice)

Obiectivul general este transformarea revistei într-un organ de presă culturală modernă, deschisă oamenilor de cultură și știință, dar și pentru publicul cât mai larg de cititori.
Obiectivele specifice

Printre obiectivele specifice, menționăm următoarele:

- a) promovarea în revistă pe plan național și internațional a valorilor culturale autohtone și universale;
- b) creșterea numărului de cititori (abonați, site, facebook)
- c) diversificarea articolelelor care se adresează grupului țintă.

4. Strategia culturală, pentru întreaga perioadă de management

Strategia culturală vizează dezvoltarea Revistei „Művelődés”, ținând cont de capacitatea proprie a acesteia și de evoluția mediului economic (mai ales piața)

Direcțiile de acțiune sunt date de sarcinile specifice de management, și anume:

- a. Promovarea în revistă pe plan național și internațional a valorilor culturale autohtone și universale;
- b. Creșterea accesului cititorilor la articolele publicate prin presa tipărită, prin site și prin facebook;
- c. Asigurarea diversificării tematicilor culturale care apar în revistă;

5.Strategia și planul de marketing

Principalele obiective de marketing propuse pentru anii 2016-2021 sunt:

- promovarea revistei în mediile locală, națională și internațională
- dezvoltarea site-ului revistei
- promovarea revistei pe facebook
- promovarea revistei în medii electronice, continuarea colaborării cu Radio Paprika și cu alte radiouri și posturi de televiziune
- organizarea a cât mai multe întâlniri cu cititorii la Cluj-Napoca și în alte localități din țară.

- 6.Programe propuse pentru întreaga perioadă de management

Nr Cr t	Denumir e program	Descrier e	Scopul	Grupul țintă	Observații Anul realizării					
					201 6 sem II	201 7	2018	2019	2020	2021 sem I
1.	Revista Művelődés	Redactar e, editare difuzare		Cititorii	x	x	x	x	x	x
2.	Supliment	Redactar e, editare difuzare	Extinderea tematicii revistei,	Cititori	x	x	x	x	x	x

			atragera de noi cititori							
3.	Expoziții			Tinerele talente, populația din Cluj	x	x	x	x	x	x
4.	Întâlniri cu cititorii			Populația din Cluj-Napoca, jud. Cluj, și alte județe	x	x	x	x	x	x
5.	Conferințe		Reprezentarea revistei la aceste foruri	Revista Művelődés și cititorii ei		x	x	x	x	
6.	Întâlnirea ziariștilor	Prilejul de colaborare cu specialiștii	Acumulare de experiență	Redacția Művelődés și cititorii	x	x	x	x	x	
7.	Serate culturale	expuneri culturale	Întâlnirea autorilor cu cititorii	Redacția Művelődés și cititorii	x	x	x	x	x	x
8.	Cărți	Redactare, editare, difuzare	Extinderea tematicii revistei, atragerea de noi cititori	itorii		x	x	x	x	

-

- **7.Proiecte din cadrul programelor**

-

Denumire proiect	Tip proiect	Grupul țintă
Revista Művelődés redactare, editare difuzare	mare	Cititorii
Suplimente redactare, editare difuzare	mediu	Cititorii
Organizarea anual a câte 2 expoziții la Cluj	mic	Tinerele talente, populația din Cluj
Prezentarea revistei, și a cărților editate de redacție în Cluj-Napoca, județul Cluj, și în alte județe	mic	Populația din Cluj-Napoca, jud. Cluj, și alte județe
Participare la cel puțin o conferință internațională	mic	Revista Művelődés și cititorii ei
Participare la tabăra ziariștilor și scriitorilor maghiari di România	mic	Redacția Művelődés și cititorii
Serate „Művelődés”	mic	Redacția Művelődés ,cititorii și autorii

Redactare de cărți după posibilitate	mediu	Cititorii
--------------------------------------	-------	-----------

- **8. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management**
- **a. În domeniul resurselor umane** vom continua activitățile care țin în mod direct de acest tip de management: utilizare eficientă a resurselor umane și continuarea planului de formare profesională.
- **b. În ceea ce privește managementul economic-financiar** vom continua demersurile în vederea atragerii de finanțări și cofinanțări naționale și/sau internaționale.
- **c. În privința managementului administrativ** vom monitoriza și actualiza procedurile operaționale.
- Vom continua parteneriatele existente cu instituțiile de cultură din Cluj Napoca și vom face demersuri pentru încheierea de noi parteneriate.

F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției publice de cultură, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse

1. Proiectul de buget de venituri si cheltuieli pe perioada managementului:

Nr. crt	Categorii	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Anul 6
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Sem.II					Sem. I.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	TOTAL VENITURI, d.c.	109,0	391,0	432,0	449,0	460,0	230,0
	1.a. venituri proprii, din care	0,0	25,0	25,0	25,0	25,0	10,0
	1.a.1. venituri din activitatea de bază	0,0	20,0	20,0	20,0	20,0	10,0
	1.a.2. surse atrase	0	5	5	5	5	0
	1.a.3. alte venituri proprii						
	1.b. subvenții/alocații	109,0	366,0	407,0	424,0	435,0	220,0
	1.c. alte venituri	-	0	0	0	0	-

2.	TOTAL CHELTUIELI, d.c.	129,0	391,0	432,0	449,0	460,0	230,0
	2.a. Cheltuieli de personal,	84,0	176,0	202,0	210,0	210,0	110,0
	2.b. Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care	45,0	212,0	225,0	234,0	245,0	120,0
	2.b.1. Cheltuieli pentru proiecte	34,0	155,0	175,0	180,0	190,0	85,0
	2.b.2. Cheltuieli cu colaboratorii	1,0	10,0	10,0	10,0	10,0	5,0
	2.b.3. Cheltuieli pentru reparații curente	0	0	0	0	0	0
	2.b.4. Cheltuieli de întreținere	5,0	32,0	25,0	29,0	30,0	20,0
	2.b.5. Alte cheltuieli cu bunuri și servicii	5,0	15,0	15,0	15,0	15,0	10,0
	2.c. Cheltuieli de capital	-	3,0	5,0	5,0	5,0	-

2. Numărul estimat al beneficiarilor pentru perioada managementului:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nr. beneficiari total, din care	40.400	80.800	80.800	80.800	80.800	40.400
Cititori revistă tipărită	5.400	10.800	10.800	10.800	10.800	5.400
Cititori online	35.000	70.000	70.000	70.000	70.000	35.000

Lunar se tipăresc 900 reviste, din care 600 exemplare se vând, iar restul se distribuie gratuit

3. Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată:

Nr. Crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Categoria proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
1	2	3	4	5	6	7
	Anul I 2016, Sem II					
1.	Revista „Művelődés”	Apariția revistei „Művelődés” redactare, editare difuzare	6	Revista „Művelődés”	mediu	24.500

2.	Suplimente	redactare, editare difuzare	2	Suplimente redactare, editare difuzare	mediu	6.000
3.	Expozițe	Organizarea anual a câte 2 expoziții la Cluj	1	Organizare de expoziții la Cluj	mic	750
4.	Întâlniri cu cititorii	Prezentarea revistei, și a cărților editate de redacție în Cluj-Napoca, județul Cluj, și în alte județe	1	Întâlniri cu cititorii	mic	750
5.	Conferințe	Participare la o conferință internațională	1	Participare conferință		0
6.	Întâlnirea ziariștilor	Participare la tabăra ziariștilor și scriitorilor maghiari di România	1	Tabăra ziariștilor	mic	1.500
7.	Serate culturale	Întâlniri autori/cititori	2	Serate „Művelődés”	mic	1.500
8.	Cărți	Redactare, editare	0	Cărți		0
	Total		14			35.000

Nr.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Categoria proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
1	2	3	4	5		6
	Anul II 2017					
1.	Revista „Művelődés”	Apațiția revistei „Művelődés” redactare, editare difuzare	12	Revista „Művelődés”	mediu	142.500

2.	Suplimente	redactare, editare difuzare	4	Suplimente redactare, editare difuzare	mediu	12.000
3.	Expozițe	Organizarea anual a câte 2 expoziții la Cluj	2	Organizare de expoziții la Cluj	mic	1.500
4.	Întâlniri cu cititorii	Prezentarea revistei, și a cărților editate de redacție în Cluj-Napoca, județul Cluj, și în alte județe	2	Întâlniri cu cititorii	mic	1.500
5.	Conferințe	Participare la o conferință internațională	1	Participare conferință	mic	1.500
6.	Întâlnirea ziariștilor	Participare la tabăra ziariștilor și scriitorilor maghiari di România	1	Tabăra ziariștilor	mic	1.500
7.	Serate kulturale	Întâlniri autori/cititori	4	Serate „Művelődés”	mic	1.500
8.	Cărți	Redactare, editare	1	Cărți	mediu	3.000
	Total		27			165.000

Nr.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Categoria proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
1	2	3	4	5		6
	Anul III 2018					
1.	Revista „Művelődés”	Apațiția revistei „Művelődés” redactare, editare difuzare	12	Revista „Művelődés”	mediu	162.500

2.	Suplimente	redactare, editare difuzare	4	Suplimente redactare, editare difuzare	mediu	12.000
3.	Expozițe	Organizarea anual a câte 2 expoziții la Cluj	2	Organizare de expoziții la Cluj	mic	1.500
4.	Întâlniri cu cititorii	Prezentarea revistei, și a cărților editate de redacție în Cluj-Napoca, județul Cluj, și în alte județe	2	Întâlniri cu cititorii	mic	1.500
5.	Conferințe	Participare la o conferință internațională	1	Participare conferință	mic	1.500
6.	Întâlnirea ziariștilor	Participare la tabăra ziariștilor și scriitorilor maghiari di România	1	Tabăra ziariștilor	mic	1.500
7.	Serate kulturale	Întâlniri autori/cititori	4	Serate „Művelődés”	mic	1.500
8.	Cărți	Redactare, editare	1	Cărți	mediu	3.000
	Total		27			185.000

Nr.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Categoria proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
1	2	3	4	5		6
	Anul IV 2019					
1.	Revista „Művelődés”	Apația revistei „Művelődés” redactare, editare difuzare	12	Revista „Művelődés”	mediu	172.500

2.	Suplimente	redactare, editare difuzare	4	Suplimente redactare, editare difuzare	mediu	12.000
3.	Expozițe	Organizarea anual a câte 2 expoziții la Cluj	2	Organizare de expoziții la Cluj	mic	1.500
4.	Întâlniri cu cititorii	Prezentarea revistei, și a cărților editate de redacție în Cluj-Napoca, județul Cluj, și în alte județe	2	Întâlniri cu cititorii	mic	1.500
5.	Conferințe	Participare la o conferință internațională	1	Participare conferință	mic	1.500
6.	Întâlnirea ziariștilor	Participare la tabăra ziariștilor și scriitorilor maghiari di România	1	Tabăra ziariștilor	mic	1.500
7.	Serate kulturale	Întâlniri autori/cititori	4	Serate „Művelődés”	mic	1.500
8.	Cărți	Redactare, editare	1	Cărți	mediu	3.000
	Total		27			195.000

Nr.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Categoria proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
1	2	3	4	5		6
	Anul V 2020					
1.	Revista „Művelődés”	Apația revistei „Művelődés” redactare, editare difuzare	12	Revista „Művelődés”	mediu	177.500

2.	Suplimente	redactare, editare difuzare	4	Suplimente redactare, editare difuzare	mediu	12.000
3.	Expozițe	Organizarea anual a câte 2 expoziții la Cluj	2	Organizare de expoziții la Cluj	mic	1.500
4.	Întâlniri cu cititorii	Prezentarea revistei, și a cărților editate de redacție în Cluj-Napoca, județul Cluj, și în alte județe	2	Întâlniri cu cititorii	mic	1.500
5.	Conferințe	Participare la o conferință internațională	1	Participare conferință	mic	1.500
6.	Întâlnirea ziariștilor	Participare la tabăra ziariștilor și scriitorilor maghiari di România	1	Tabăra ziariștilor	mic	1.500
7.	Serate culturale	Întâlniri autori/cititori	4	Serate „Művelődés”	mic	1.500
8.	Cărți	Redactare, editare	1	Cărți	mediu	3.000
	Total		27			200.000

Nr.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Categoria proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
1	2	3	4	5		6
	Anul VI 2021, Sem I.					
1.	Revista „Művelődés”	Apatiția revistei „Művelődés” redactare, editare difuzare	6	Revista „Művelődés”	mediu	79.500
2.	Suplimente	redactare, editare difuzare	2	Suplimente redactare,	mediu	6.000

				editare difuzare		
3.	Expozițe	Organizarea anual a câte 2 expoziții la Cluj	1	Organizare de expoziții la Cluj	mic	750
4.	Întâlniri cu cititorii	Prezentarea revistei, și a cărților editate de redacție în Cluj-Napoca, județul Cluj, și în alte județe	1	Întâlniri cu cititorii	mic	750
5.	Conferințe	Participare la o conferință internațională	1	Participare conferință	mic	1500
6.	Întâlnirea ziariștilor	Participare la tabăra ziariștilor și scriitorilor maghiari di România	1	Tabăra ziariștilor	mic	1.500
7.	Serate kulturale	Întâlniri autori/cititori	2	Serate „Művelődés”	mic	1.500
8.	Cărți	Redactare, editare	-	Cărți	-	-
	Total		14			91500

Revista „Művelődés”

MANAGER,

Dáné Tibor-Kálmán

Conținutul revistei „Művelődés”, anul LXXI, 2018.

Ianuarie

În editorialul său din luna ianuarie redactorul-șef Dáné Tibor Kálmán prezintă câteva gânduri legate de noul an, numit și anul european al patrimoniului cultural. Autorul identifică cele mai importante aspecte care din punctul de vedere al Uniunii Europene se consideră parte integrantă a patrimoniului, cum ar fi monumentele istorice, creațiile artistice, siturile arheologice, dar și tradițiile lingvistice sau modurile de expresie artistică, ajungând la concluzia că programul numit „Örökségünk órei – Fogadj örökbe egy műemléket” („Gardienii patrimoniului – Adoptă un monument istoric”) lansat cu cinci ani în urmă în Transilvania a servit ca și idee de pornire în dezvoltarea ideii și promovării acestei inițiative al Uniunii Europene.

La șaptezeci de ani de la apariția primului număr al revistei *Művelődés* membrii redacției și-au propus ca în fiecare număr din acest an să publice câte-un articol din arhivă, care pot fi considerate actuale și în zilele de astăzi, comemorând astfel cei mai semnificativi autori și colaboratori ai revistei. Astfel am lansat o nouă rubrică intitulată „Művelődés 70”. În cadrul acesteia în primul număr din acest an am republicat articolul lingvistului clujean Murádin László intitulat „Az aranyosszéki nyelvjárás” („Dialectul din Scaunul Secuiesc al Arieșului”), apărut pentru prima oară în iunie 1971. Scrierea, prin tema sa, se leagă de editorialul acestei luni, prezentând un segment important al patrimoniului nostru cultural, ci anume elementele lingvistice cunoscute și mai puțin cunoscute ale zonei Arieșului.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) profesorul pensionar Bartha György din Miercurea-Ciuc semnează articolul intitulat „Magyarpéterfalvi gondolatok” („Gânduri din Petrisat”), o scriere cu o notă mai personală despre obiceiurile de Crăciun și viața școlară din satul în care a copilărit, evocând propriile sale amintiri.

În cadrul aceeași rubrici tânărul istoric din Cluj-Napoca, Fazakas László semnează un articol despre primul site de istorie, *Erdélyi krónika (Cronica Transilvaniei)*, lansat cu un an în urmă. Scrierea este de fapt o balanță anuală a paginii: cu patru noi rubrici introduse în cursul anului 2017 și 205 de articole în total se poate spune că cea mai mare realizare a redacției site-ului a fost înscrierea acestuia în baza de date numită *Magyar Tudományos Művek Tára (Registrul Operelor Științifice Maghiare)*, și astfel toate articolele apărute pe site se consideră publicații oficiale, și se punctează conform reglementărilor sistemului de granturi și burse din Ungaria.

În cadrul rubricii intitulate „Emlék-lapok” („File de memorie”) neonatologul și istoricul Szabó József din Diosig semnează un articol despre perioadele în care, conform unor surse neconfirmate și a unor legende locale, coroana maghiară s-ar fi aflat în zona Văii Ierului. În prima parte a articolului, publicată în acest număr al revistei, autorul sintetizează acele surse istorice, care conțin informații privind drumul nesigur și dur al celui mai important simbol al nației maghiare, comparându-le cronologic cu zvonurile care circulă printre oameni de câteva secole.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedie”), în articolul său intitulat „Tudós és tudományszervező egyéniség” („Savant și organizator științific”) renumitul istoric și academician clujean Egyed Ákos comemoarează unul dintre cei mai importanți oameni de știință ai secolului al 19-lea, unul dintre fondatorii Societății Muzeului Ardelean, Finály Henrik.

Autorul prezintă portretul complet al profesorului universitar, evocând cele mai importante stații din viața personală și profesională a acestuia.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) istoricul și lectorul universitar din Cluj-Napoca, Murádin János Kristóf semnează recenzia cărții intitulate „A Golgota útján” („Pe drumul Golgotei”) de Gazda József.

În cadrul aceeași rubrici istoricul și profesorul pensionar clujean Gaal György semnează o recenzie a jurnalului tânărului din Suceagu, Kabós Ferenc.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galerie”), sculptorul Suba László din Turda creionează câteva gânduri despre relația complexă dintre artele plastice și literatură.

Coperta din față a revistei este ilustrată cu o fotografie realizată în anii 1930 cu ocazia unui spectacol de Crăciun. Pe coperta din spate apare o fotografie a lui Furu Árpád despre noul monument al libertății religioase din Turda. Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei au fost realizate de către Vetési László, Ellinger Ede, Rohonyi D. Iván, Tőkés Béla și Farkas György.

Februarie

În editorialul din luna februarie, profesorul și istoricul Lakatos Artur din Cluj-Napoca așterne câteva gânduri legat de Marea Adunare de la Alba Iulia din 1 decembrie 2018 și mesajul pe care aceasta o poate avea maghiarilor din Transilvania cu ocazia sărbătoririi centenarului.

În cadrul noii rubrici „Művelődés 70” republicăm un articol al lingvistului și academicianului clujean Péntek János, intitulat „Szempontok a népi szakszókincs gyűjtéséhez” („Aspecte privind colectarea datelor din vocabularul tradițional”). Autorul prezintă recomandări și idei practice privind procesul de colectare a datelor din mediul rural, cu exemple din vocabularul de specialitate a diferitelor meșteșuguri tradiționale.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”), în articolul său intitulat „Színházszekér jó úton, a <világvégétől> hat kilométerre” („Căruța de teatru pe drum bun, la șase kilometri de <sfârșitul lumii>”), dramaturgul Demeter Kata din Cluj-Napoca prezintă un raport mai puțin oficial despre cea de-a nouăsprezecea ediție a festivalul de teatru amator organizat în satul micuț numit Șiclod din județul Harghita. Pe lângă datele și informațiile „măsurabile” ale acestui eveniment (ex. numărul participanților, localitățile din care au venit aceștia, programul festivalului, etc.) autoarea pune accentul pe valoarea spirituală a acestuia, subliniind faptul că acești oameni simpli de cele mai multe ori își sacrifică propriul timp liber de după munca grea de pe câmp sau din jurul gospodăriei pentru a crea ceva unic, care formează o legătură puternică între ei.

În cadrul rubricii intitulate „Emlék-lapok” („File de memorie”) publicăm cea de a doua parte a articolului semnat de neonatologul și istoricul Szabó József din Diosig despre perioadele în care, conform unor surse neconfirmate și a unor legende locale, coroana maghiară s-ar fi aflat în zona Văii Ierului. În această a doua parte a articolului autorul continuă discutarea și clarificarea acelor informații istorice neoficiale, conform cărora cel mai important simbol al nașiei maghiare s-ar fi aflat în zona Văii Ierului.

În cadrul aceleași rubrici apare un articol semnat de către Barkóczy László și Fülöp László, ambii profesori universitari din Kaposvár, Ungaria, despre una dintre cele mai vechi

familii de nobili din Transilvania, familia Gyulai, discutând mai în detalii testamentul unuia dintre membrii acesteia, Gyulai Ferenc, și moștenirea lăsată posterității.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedie”) istoricul și profesorul pensionar Gaal György din Cluj-Napoca semnează un articol comemorativ despre faimosul medic și profesor universitar Purjesz Zsigmond, numit și „doctorul doctorilor”. Autorul evocă cele mai importante evenimente și perioade din viața profesională a acestuia, enumerând dezvoltările și inovațiile medicale pe care acesta le-a introdus în tratarea pacienților la sfârșitul secolului al 19-lea.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) psihopedagogul din Cluj-Napoca, Dáné Melinda Csilla semnează recenzia cărții intitulate „Az égből küldött napló” („Jurnalul trimis din cer”), scrisă de pictorița Fodor Nagy Éva. Autoarea acestui jurnal neobișnuit, inspirându-se din propriile sale trăiri tragice și din durerea de a-și pierde propriul copil, oferă răspunsuri la întrebări ce se ivesc în mintea fiecăruia dintre noi: Care este rolul nostru în lume? De unde provenim și încotro ne îndreptăm?

În cadrul aceleiași rubrici jurnalistul pensionar din Nyíregyháza, Ungaria, Máriás József prezintă propriile sale reflexii privind două dintre cărțile scrise de Hitter Ferenc despre istoria locală a orașelor Baia Sprie și Baia Mare.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galerie”), jurnalista Csog Szidónia din Cluj-Napoca semnează un interviu cu pictorul Kovács Emil Lajos, unul dintre artiștii care continuă și reinventează tradițiile picturii de peisaj începută și practică de către marii artiști ai coloniei din Baia Mare.

În cadrul rubricii „Vadrózsák” („Flori de măceș”) organizatorul de evenimente culturale din Odorheiu Secuiesc semnează un articol despre porțile secuiești, pornind de la cartea lui Balassa M. Iván intitulată „Székelykapuk régen és ma” („Porți secuiești pe vremuri și în zilele noastre”).

Coperta din față a revistei este ilustrată cu o fotografie realizată de Demeter Kata la festivalul de teatru amator din Șiclod. Pe coperta din spate apare o pictură a artistei Fodor Nagy Éva, fotografiată de Váczi Roland. Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei au fost realizate de către Fodor Nagy Éva, Váczi Roland, Demeter Kata, Sütő Éva, Szabó József și Szabó Tamás.

Martie

În numărul din martie Benkő Levente, redactorul revistei Művelődés, semnează editorialul intitulat „Százhetven év után” („După o sută șaptezeci de ani”), comemorând izbucnirea Revoluției din 1848. Autorul analizează evenimentele ”Primăverii Popoarelor” la nivelul întregului spațiu european, din perspectiva omului secolului XXI, punând accentul pe ideea de a păstra acele valori, pentru protejarea cărora cei de acum o sută șaptezeci de ani au pornit o revoluție, care a declanșat schimbări esențiale, mai ales în ruptura de sistemul feudal.

În cadrul rubricii „Művelődés 70” republicăm articolul istoricului și academicianului clujean Csetri Elek, intitulat „A régi Torda nevezetességéről” („Despre curiozitățile Turdei vechi”), apărut inițial în numărul din iunie 1971 al revistei. Autorul prezintă în detalii cele mai importante clădiri istorice ale orașului și din împrejurimile acestuia, în contextul evenimentelor relevante petrecute cu sute de ani mai devreme, nelipsind, desigur, din această enumerare

Edictul de la Turda din 1568, prin care a fost proclamată, pentru prima dată în întreaga lume, libertatea conștiinței și a toleranței religioase pentru toți locuitorii Transilvaniei.

În cadrul rubricii „Emlék-lapok” („File de memorie”), în articolul său intitulat „Az első március tizenötödike a két testvérhazában” („Prima comemorare de cincisprezece martie în cele două patrii surori”), istoricul militar Süli Attila din Budapesta rememorează prima dată când maghiarii au sărbătorit ziua de 15 martie, la doar un an de la izbucnirea revoluției la Pesta. Evenimentul a fost comemorat doar de o parte a maghiarilor, deoarece majoritatea țării se afla sub ocupație străină și războiul era în toi. Întâmplările primei comemorări în ”capitala” de atunci a țării, la Debrețin, au fost înregistrate pentru posteritate pe paginile ziarului Közlöny din 16 martie 1849. Evenimentele aceluia an de război, care a trecut de la izbucnirea revoluției, a fost sărbătorit și la Cluj cu discursuri și cu un spectacol special de teatru. Ceremoniile de comemorare din inima Transilvaniei, Cluj și Turda, au fost relatate pe paginile ziarului Honvéd din ziua următoare.

În cadrul aceleiași rubrici istoricul Demeter Lajos din Sfântu-Gheorghe semnează un articol despre generalul Lehrer Henrik. Autorul prezintă pe scurt cele mai importante evenimente din viața unuia dintre cei mai importanți lideri militari ai armatei maghiare, de origine săsească, care a stăpânit perfect și limba maghiară. În baza fișei de ofițer, Lehrer Henrik era un gimnast, scrimer, înotător și desenator excelent, care în tinerețe a scris și piese literare.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedia”) istoricul de artă Murádin Jenő din Cluj semnează un articol despre pictorul de origine cehă Melka Vince (Venceslav Melka). Născut în Cehia, lângă Praga în anul 1834, Melka Vince s-a stabilit la Cluj în anii 1870, ajungând astfel să-și trăiască aproape întreaga viață în Transilvania, fapt reflectat și de operele sale. Tablourile pictate de Melka prezintă o imagine amplă atât despre plimbările sale în natură, cât și despre vânătorile nobilimii ardelenice și ale prințului moștenitor Rudolf, vânătoarea fiind considerat un sport nobil pe acea vreme, asemănător curselor de cai.

În cadrul aceleiași rubrici îl comemorăm pe scriitorul și filozoful Tavaszy Sándor, prin republicarea articolelor sale apărute în revista Pásztortűz în anul 1936. Aceste scurte piese din publicistica lui Tavaszy explorează o tematică importantă, considerată actuală și după 82 de ani: cea a existenței națiunii. Tavaszy înșiră ”păcate” ale omului și ale comunităților, în urma cărora, în perspectiva sa, se ajunge la funcționarea defectuoasă a societății și la periclitarea stabilității identității naționale.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) studenta Strázli Viktória din Budapesta semnează un articol despre colegiile (sau academiile) profesionale din Danemarca. Autoarea prezintă printr-un interviu, din punctul de vedere al unui tânăr de 21 de ani din Silkeborg, acest concept unic al sistemului de învățământ danez. Conform tinerilor care sunt familiari cu acest concept, educația desfășurată în cadrul colegiilor profesionale nu are caracter strict sau obligatoriu, ci este mai degrabă o oportunitate de ”relaxare” utilă după anii de liceu. Cursurile oferă studenților prilejul de a învăța (o limbă, de exemplu), dar procesul de învățare este completat de experiența traiului într-o comunitate, și astfel își pregătește cursanții pentru viață. În colegiile profesionale nu există note sau examene, mai important este ca studenții să se bucure de ceea ce învață și să le facă plăcere procesul de cunoaștere în sine, iar în afara cursurilor accentul cade mai mult pe traiul responsabil în cadrul unei comunități, pe relațiile dintre studenți, și pe formarea de noi prietenii.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galerie”) sculptorul din Sfântu-Gheorghe și directorul Muzeului Național Secuiesc, Vargha Mihály semnează un articol de apreciere despre colegul său sculptor Bocskai Vince.

În cadrul aceleiași rubrici Suba László, sculptor din Turda, semnează un articol despre utilizarea pietrelor, pietrișurilor și stâncilor în creațiile artistice.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) istoricul de literatură Gaal György din Cluj-Napoca semnează recenzia sa despre cartea lui Takács Gábor, intitulată Roma, orașul etern, o colecție de gravuri și desene de cerneală inspirate din impresiile personale ale artistului, formate în urma vizitei sale în capitala Italiei.

În cadrul aceleiași rubrici P. Buzogány László, organizator de evenimente culturale din Odorheiu-Secuiesc, semnează un articol despre cartea lui Kinda István intitulată „Homokköbe faragott múlt” („Trecut sculptat în piatră de nisip”), un studiu despre pietrele funerare din satul Viforoasa.

Coperta din față a revistei este ilustrată cu o fotografie realizată de către Deák Anita. Pe coperta din spate se vede o fotografie despre statuia lui Széchenyi István, inaugurată în data de 15 martie 2018, cu ocazia comemorării Revoluției Maghiare din 1848. Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de Kós Károly, Melka Vince, Veress Ferenc, Horváth László și Takács Gábor.

Aprilie

În numărul din aprilie Hegedűs Csilla, vicepreședintele pentru cultură al Comitetului Executiv al UDMR, semnează editorialul intitulat „Örökségünk örei – Fogadj örökbe egy műemléket” („Gardienii patrimoniului – Înfiază un monument istoric”). Autorul prezintă programul lansat unor grupuri de elevi în acele județe, în care maghiarii sunt minoritari. Scopul programului este păstrarea clădirilor istorice pentru viitoarele generații, și prin urmare, dezvoltarea comunității maghiare și consolidarea identității culturale și naționale în zonele în care numărul maghiarilor este în scădere. Autoarea accentuează faptul că această mișcare culturală, datorită succesului său, este deja considerat un exemplu la nivel european, deoarece imaginația și creativitatea participanților este remarcabilă: au organizat numeroase evenimente (serate slam poetry, saloane literare, concursuri de fotografie și desen, concerte) prin care au promovat și au umplut din nou cu viață monumentele uitate ale Transilvaniei și Banatului.

În cadrul rubricii „Művelődés 70” republicăm articolul folcloristului cercetător Szenik Ilona despre metoda Kodály, apărut inițial în numărul din iulie 1971 al revistei. Autoarea prezintă în detalii și cu exemple această modalitate foarte răspândită în educația muzicală timpurie a copiilor, enumerând instrumentele acestei pedagogii: folosirea semnelor spațiale cu mâna pentru a arăta înălțimea sunetelor notarea cu linii a ritmului muzical, precum și dezvoltarea auzului armonic și polifonic. Motivul și concluzia pentru aplicarea acestei metode și în zilele de astăzi este faptul că prin instrumentele sale simple și ușor de înțeles aduc mai aproape lumea muzicii de ascultător încă de la o vârstă fragedă, contribuind la dezvoltarea gândirii muzicale a fiecăruia dintre noi.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) elevul de liceu din Odorheiu Secuiesc, Gudor Hunor, în articolul său intitulat „forradalom.ma 2.0 – altfel” („revoluție.azi 2.0 – altfel”) descrie în amănunte comemorarea Revoluției Maghiare din 1848-49, desfășurat în orașul său

în data de 15 martie. Evenimentul ajuns deja la a doua ediție, organizat de către actorii și artiștii Teatrului Tomcsa Sándor, este de fapt o revocare exactă și cronologică a întâmplărilor istorice de la Pesta. Fiecare personaj important este jucat de către un actor, iar spectatorii pot participa la evenimente ca și revoluționari, urmărindu-i și ascultându-i pe liderii revoluției la fiecare locație memorabilă. Astfel mulțimea adunată nu doar privește, dar se și implică activ în revocarea întâmplărilor.

În cadrul rubricii „Emlék-lapok” („File de memorie”), în articolul său intitulat „Pelikánszobor a Duna-delta áldozatainak” („Statuie de pelican pentru victimele Deltei Dunării”), medicul și profesorul universitar Ábrám Zoltán din Târgu-Mureș evocă inaugurarea statuii amplasată în satul Câmpenița, județul Mureș, în memoria victimelor și tuturor celor care au fost duși în coloniile de muncă din Delta Dunării în anii '50.

În cadrul aceleiași rubrici profesorul universitar pensionar din Kaposvár (Ungaria), Fülöp László semnează un articol despre familia și moștenirea lui Gyulaffy László, căpitanul Cetății Csobánc, unul dintre cei mai importanți eroi ale luptelor împotriva turcilor din anii 1500. Cu toate că rădăcinile familiei Gyulaffy provin din zona Transdanubiei de Vest și a lacului Balaton, s-a mutat în Ardeal în anii 1570, și a jurat loialitate primului principe al Transilvaniei, Ioan Sigismund. Fiind generalul lui Ștefan Báthory în lupta de la Sânpaul din 1575, a fost răsplătit cu Cetatea din Cehu Silvaniei și cu 63 de sate. În zilele de astăzi numele familiei se păstrează numai în denumirea unui sat (Gyulafirátót) și a școlii locale, precum și a câtorva străzi.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedia”) consilierul științific al Institutului de Științe Literare din cadrul Academiei Ungare de Științe (MTA), Bartók István prezintă istoria și rolul familiei Tauffer în viața și istoria Clujului.

În cadrul aceleiași rubrici istoricul Clujean T. Szabó Csaba, în articolul său intitulat „Az ókori Róma története a magyar historiográfiában” („Istoria Romei antice în istoriografia maghiară”) prezintă acele resurse istorice, scrise original sau traduse în limba maghiară, în care lumea Romei antice este prezentată și reprezentată, și prin care cititorul de astăzi își poate forma o imagine amplă și autentică despre aceasta.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) publicăm două recenzii ale cărții intitulate „Táji tagolódás Erdély népi építészetében” („Zone de arhitectură rurală în Transilvania”), scrise de către Balassa M. Iván, etnograf din Budapesta, și de către Pozsony Ferenc, etnograf și profesor universitar din Cluj-Napoca.

În cadrul rubricii „Forma-bontó” („Cu alte cuvinte”) publicăm interviul imaginar lui Vargha Mihály, sculptor și directorul Muzeului Național Secuiesc din Sfântu-Gheorghe, cu graficianul Baász Imre, decedat în anul 1991.

Coperta din față a revistei este ilustrată cu o fotografie cu pelicane, instantaneu realizat în Delta Dunării de către Ábrám Zoltán. Pe coperta din spate este o fotografie a lui Furu Árpád. Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de către Balázs Attila, Ábrám Zoltán, Ferenc Tamás, Tóth László, Elekes Károly și Baász Imre.

Mai

Editorialul din această lună, intitulat „Pünkösöd” („Rusalii”) este semnat de către etnograful și profesorul universitar Pozsony Ferenc din Cluj-Napoca. Autorul prezintă pe scurt

obiceiurile legate de această sărbătoare, unele practicate și în zilele noastre, altele mai puțin cunoscute. După Primul Război Mondial evenimentele religioase au căpătat și un caracter național, iar în perioada dictaturii comuniste organizarea pelerinajului de la Șumuleu-Ciuc, chiar și între pereții bisericii și mănăstirii franciscanilor, a reprezentat un act politic, o mișcare silențioasă a opoziției.

În cadrul rubricii „Művelődés 70” republicăm articolul etnografului Kallós Zoltán despre obiceiul uratului de anul nou în Moldova. În această scriere apărută original în numărul din decembrie al anului 1968, autorul descrie în detalii această tradiție practică în întreaga Europa la popoarele slave, germane și la români. Uratul conține elemente păgâne, și este considerat un act de magie pentru o recoltă mai bogată. Obiceiul uratului diferă din zonă în zonă, iar textele rostite cu ocazia acestuia au diferite variante, chiar și în același sat.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedia”) Doszlop Lídia, studentă la istoria artei, semnează un articol despre Ziua Internațională a Monumentelor și Siturilor Istorice, celebrată în data de 18 aprilie, și evenimentele lansate de către Muzeul Județean Mureș împreună cu arhitecții din cadrul proiectului numit „Marosvásárhely Műemléki Topográfiaja” (Topografia Istorică a Orașului Târgu-Mureș) pentru a atrage atenția publicului asupra importanței conservării patrimoniului. În cursul celor două zile, cei interesați au avut ocazia de a participa la plimbări și vizite la monumente importante ale orașului, cum ar fi Palatul Toldalagi, Muzeul Industrial Secuiesc, Palatul Culturii sau Biblioteca Teleki, și de a afla informații interesante și mai puțin știute despre acestea. Autoarea rezumă prezentările acestei prime ediții ca fiind utile și de mare interes, și își exprimă speranța de a continua organizarea evenimentelor de acest gen și în anii următori.

În cadrul rubricii „Emlék-lapok” („File de memorie”), în articolul său intitulat „Visszatérés a múlt homályából” („Întoarcere din obscuritatea trecutului”), profesorul universitar Bakó Botond din Aiud evocă viața și memoria surorilor D. Berde Amál și R. Berde Mária. Activitatea pictoriței și a scriitoarei se leagă în primul rând de Aiud și Cluj, dar în același timp și de întregul Ardeal, operele lor fiind considerate verigi semnificative în lanțul acelor legături istorico-culturale bogate, care au existat între cele două orașe de-a lungul secolelor. Autorul formulează explicit și scopul articolului său: deoarece dictatura comunistă de aproape jumătate de secol a izgonit și a nimicit practic memoria acestor doi creatori importanți ai vieții culturale ardeleni, această scriere poate fi considerat o reînviere a amintirii și operei lor.

În cadrul aceleiași rubrici istoricul și bibliotecarul Demeter Lajos din Sfântu-Gheorghe semnează articolul intitulat „A nagyajtai sporttörténetíró” („Istoricul de sport din Aita Mare”), o cronică a vieții și activității lui Moyses Frigyes. Doar puțini cunosc faptul că fratele mai mare al disidentului anticomunist Moyses Márton a fost un istoric de sport devotat, care a redactat revista numită „Nagyajtai Sport” („Sportul din Aita Mare”), considerată o adevărată curiozitate al acestui gen de jurnalism. Revista a apărut într-un singur exemplar, și a fost ilustrat și scris manual de către Moyses Frigyes și mentorul său, Kuttlik Rudolf. Informațiile sportive de interes local și internațional au ajuns la cititori prin expunerea singurului exemplar al fiecărui număr în vitrina unei cofetării. Între anii 1946 și 1972 au apărut 386 de numere ale revistei „Nagyajtai Sport”.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galerie”), jurnalistul clujean Ferencz Zsolt semnează un interviu cu artista Horváth Gyöngyvér cu ocazia împlinirii a 66 de ani, și a expoziției organizate cu prilejul acestei aniversări la Muzeul de Artă. Cunoscută pentru graficile și tablourile sale,

precum și pentru ilustrațiile de cărți realizate pentru editurile Dacia și Kriterion, Horváth Gyöngyvér este prezentă pe podiumul artelor plastice de 40 de ani, iar acest interviu este o spovedanie intimă despre visele, inspirațiile și motivațiile sale personale, care au determinat-o să parcurgă această cale profesională. În ceea ce privește „instrumentele” necesare pentru creație ea afirmă: „Atelier nu am avut niciodată. Întreaga locuință este atelierul meu, și dacă omul vrea o lucrare bună, o poate face și la colțul mesei. Aici doar atitudinea contează. Atitudinea pozitivă și umilință față de ceea ce faci...”

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) istoricul și academicianul Egyed Ákos din Cluj-Napoca semnează o recenzie a cărții intitulată „Erdély jogtörténete” („Istoria dreptului în Transilvania”), un volum redactat de Veress Emőd. „(...) este o lucrare științifică și manual în același timp, care prezintă formarea dreptului în Transilvania în istoricitatea sa” – notează Egyed Ákos.

În cadrul aceleiași rubrici publicăm recenzia cărții intitulată „Fegyverek magyar kézben” („Arme în mâinile maghiarilor”) de Hidán Csaba László, semnată de istoricul și profesorul clujean Lakatos Artur. Autorul recenziei apreciază acest volum ca fiind o sinteză excepțională a artelor de război practicate în Evul Mediu, care oferă o descriere amplă de la cele mai simple tehnici până la reprezentarea luptătorilor în fresce.

În cadrul rubricii „Vadrózsák” („Flori de măceș”) sculptorul Suba László din Turda semnează o cronică a Breslei Olarilor din Turda, a Societății Olarilor și a Uzinei Fraților Tompa. La începutul secolului precedent creațiile și produsele olarilor din Turda au fost cunoscute nu numai în întreaga Transilvanie, dar și în Ungaria. Autorul prezintă pe scurt istoria olăritului din această zonă, precum și încercările de astăzi de a continua această tradiție, accentuând faptul că fiind „o valoare națională”, obiectele care încă există trebuie păstrate cu grijă pentru generațiile următoare.

În cadrul rubricii „Tudomány” („Știință”) Kékedy-Nagy László, chimist și profesor universitar din Cluj-Napoca, publică articolul intitulat „Élelmiszer-adalékok – mítoszok és valóság” („Aditivi alimentari – mituri și adevăr”), articol în care autorul, printr-o scurtă prezentare istorică a dezvoltării tehnicilor de procesare a alimentelor, respinge teoriile false legate de efectele nocive ale tuturor aditivilor din alimentele zilnice, bazându-și argumentele pe fapte științifice.

Coperta din față a revistei este ilustrată cu un instantaneu realizat de Kiss Gábor cu ocazia așa-numitului „Miracol Răsunător”, un eveniment organizat în cadrul celei de-a 8-a ediție a Săptămânii Cărții din Cluj-Napoca. Pe coperta din spate apare o fotografie a lui Nagy Barna despre altarul situat în șaua dintre Șumuleul Mare și Șumuleul Mic. Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de Korniss Péter, D. Berde Amál, Kuttlik Rudolf, Moyses Frigyes, Horváth Gyöngyvér și Horváth László.

Iunie

Editorialul din luna iunie, intitulat „Tovább, tovább...” („Mai departe, mai departe...”) este semnat de către jurnalistul clujean Rostás-Péter István. Autorul prezintă pe scurt obiceiurile formate în special în zona Transilvaniei cu ocazia absolvirii sau a ”ultimului clopoțel”, subliniind faptul că modul sărbătoririi acestui eveniment s-a schimbat mult de-a lungul deceniilor. Mulți consideră că astăzi acest episod important în viața fiecărui elev sau student a căpătat un caracter mai ”comercial”, în unele cazuri punând accentul mai mult pe circumstanțele

kitschoase, rochii și cadouri, decât pe adevărata semnificație a ajungerii la majorat. Autorul consideră că această abordare este oarecum exagerată, cu toate acestea însă cadourile simbolice și măreția elegantă a ajungerii la un fel de prag al vieții s-a pierdut de-a lungul anilor.

În cadrul rubricii „Művelődés 70” republicăm articolul profesorului, lingvistului și etnografului Konsza Samu din Bățanii Mari despre un obicei de primăvară aflat pe cale de dispariție: împușcatul cocoșilor. Acest ritual are rolul de a marca noul an agricol, și astfel este recunoscut ca obicei practicat de regulă cu ocazia sărbătorilor de Paști. Articolul, publicat original în numărul din luna mai al anului 1968, menționează că împușcatul cocoșilor se practica doar sporadic și pe acea vreme, ceea ce înseamnă că în zilele noastre s-ar putea să fi dispărut în totalitate.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) Egyed Emese, profesor și istoric literar din Cluj-Napoca, semnează o laudatio în onoarea istoricului literar Dávid Gyula cu ocazia acordării titlului de Professor honoris causa al Facultății de Litere din cadrul Universității Babeș-Bolyai. Lăudătorul scoate în evidență meritele acestuia, accentuând faptul că nimeni și nimic, nici schimbările politice nu l-au determinat să renunțe la activitatea sa de a găsi și prezenta publicului larg corelațiile identificate în mediul literaturii.

În cadrul aceleași rubrici istoricul literar Dávid Gyula ”răspunde” la cele rostite anterior, explicând ce înseamnă noțiunea de ”profesor” în interpretarea sa, și mulțumind pentru titlul primit. În legătură cu activitatea sa Dávid Gyula afirmă: „De multe ori am simțit că sunt mai util dacă ajut în publicarea unui manuscris care mă interesează, decât să înmulțesc eu însumi numărul acestora.”

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedia”) istoricul Fazakas László din Cluj-Napoca semnează un articol despre site-ul „Erdélyi Krónika” („Cronica Transilvaniei”), primul site de istorie din zonă, care și-a început activitatea în luna ianuarie a anului precedent. Scopul articolului este de a prezenta în detalii structura și legăturile de parteneriat ale acestuia, punând accentul pe importanța și eficacitatea educației digitale.

În cadrul rubricii „Emlék-lapok” („File de memorie”), în articolul său intitulat „A dévai vár 1848-49-ben” („Cetatea Deva în 1848-49”), istoricul militar Süli Attila din Budapesta semnează o cronică a istoriei cetății Deva de la începuturi până în anii revoluției de la mijlocul secolului al 19-lea.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) Németh Júlia, istoric de artă și jurnalist pensionar din Cluj-Napoca semnează articolul intitulat „Igaz emberek, igaz ügyek szolgálatában” („Oameni adevărați în slujba unor cazuri juste”), o recenzie a corespondenței dintre Kós Károly și Papp Aurél, publicată în numărul 2017/92 al revistei Enigma. Schimbul de scrisori al celor doi artiști cuprinde anii dintre 1922 și 1939, respectiv 1943 și 1960, fiecare dintre scrisori fiind un document descriptiv valoros al erei respective. Corespondența a ajuns la suprafață din moștenirea lăsată de Papp Aurél, și a fost prelucrată și editată de către istoricul de artă Sümegi György.

În cadrul aceleași rubrici publicăm recenzia cărții intitulate „A tordaszentlászlói amatőr színjátszás története” („Istoria teatrului amator din Săvădisla”), un volum redactat de Laczi Enikő. Recenzia este semnată de etnograful și inginerul horticultor Nagy Zsolt din Târgu-Mureș, și se axează atât pe accentuarea valorii istorice și artistice a acestei mișcări din comuna clujeană, cât și pe sublinierea exigenței cu care a fost redactată această monografie.

În cadrul rubricii „Szabadidő” („Timp liber”) profesorul universitar Farkas György din Cluj-Napoca semnează un articol despre tehnicile fotografierii în contralumină, precum și despre efectele artistice și dramatice ale acestora.

Coperta din față a revistei este ilustrată cu fotografia lui Farkas György, intitulată „Turistajelző” („Marcaj turistic”). Pe coperta din spate apare o altă fotografie realizată de Farkas György, intitulată „Hajnal a vízparton” („Zori de zi la malul apei”). Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de Rohonyi D. Iván, Ádám Gyula și Farkas György.

Iulie

Editorialul numărului din luna iulie este semnat de către colega de breaslă, Racz Eva, redactor al studioului teritorial Radio Cluj, redacția maghiară, cu ocazia aniversării a 70 de ani de la înființarea revistei „Művelődés”. În acest editorial, intitulat „Szeretettel” („Cu drag”), autoarea remarcă faptul că revista „Művelődés” a făcut față cu brio tuturor greutăților întâmpinate în decursul celor șapte decenii de existență, publicând foarte muște articole culturale, care au avut un impact deosebit de pozitiv în rândurile cititorilor. „Felicit acei redactori inimoși, care își dedică decenii pentru ca această revistă culturală să apară din lună în luna. Doresc tinerilor gazetari, la început de carieră, să aibă curajul de a găsi teme și a scrie articole pentru această revistă” – consemnează Racz Éva.

În cadrul rubricii „Művelődés 70” republicăm articolul istoricului Mozes Andras (1904–1990), din Cluj, material apărut în revista „Művelődés” în numărul din decembrie a anului 1970, material intitulat „Befutott Kolozsvár a legelső személyvonat” („A sosit la Cluj primul tren de călători”). După cum arată și titlul, autorul rememorează istoria construirii tronsonului de cale ferată Oradea–Cluj–Brașov, investiție demarată de fapt în anul 1846, an în care deputații Dietei Transilvane, indiferent de apartenențe lor politică, s-au înțeles să facă demersuri pentru prelungirea căii ferate, de la Szolnok până la Cluj și mai departe. Visul se va fi împlinit în ziua istorică de 7 septembrie 1870, zi în care trenul de călători pleca la ora șase dimineața, de la Oradea, și sosea în gara de la Cluj, sub „comanda” mașinistului Nagy Ferenc, la ora 11.30.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) jurnalistul orădean Dénes László semnează o relatare de la conferința culturală, organizată la Tinca (Bihor). În cadrul aceleiași rubrici, sub titlul „Hétköznapi-ünnepnapok Mezőkeszűben 1946 és 1965 között” („Zile de sărbătoare și zile obișnuite la Chesău, în anii 1946–1965”), publicăm prima parte a amintirilor preotului reformat, pensionar, Kun Árpád, din perioada 1946–1965, legate de copilăria și tinerețea sa din Chesău. Scrierea fostului preot este de fapt o descriere etnografică și socială, a obiceiurilor populare și a vieții de zi cu zi, a conviețuirii dintre românii și maghiarii din localitate din Câmpia Transilvană.

În cadrul rubricii „Emlék-lapok” („File de memorie”) istoricul și profesorul universitar Fülöp László, din Kaposvár (Ungaria), cu titlul „A petőfalvi Pethő család a Partiumban a 17. században” („Familia Pethő din Partium, în secolul al 17-lea”), publică unele aspecte ale vieții acestei familii nobiliare de odinioară.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galeria”), sub titlul „Klasszikus mesterek a Nagy Imre-évfordulón” („Meșteri clasici la aniversarea Nagy Imre”), publicăm un amplu material despre o expoziție de pictură, vernisată șa Miercurea Ciuc, cu ocazia aniversării a 125 de ani de la nașterea renumitului pictor ciucan, Nagy Imre.

În cadrul rubricii „Vadrózsák” („Flori de măcieș”), sub titlul „Emlékeim Kallós Zoltánról” („Amintiri despre Kallós Zoltán”), folcloristul Pava Istvan, din Budapesta, originar din Transilvania își publică amintirile sale, legate de renumitul folclorist din Răscruți, Kallós Zoltán (1926–2018), trecut în neființă în luna februarie, fiind printre altele, fondatorul Muzeului Popular din aceeași localitate.

În cadrul rubricii „Tudomány” („Știință”) Bücs Szilárd Lehel, biolog, sub titlul „Denevérek: a sötétség sokszínűsége” („Liliecii: culorile întunericului”), publică un material deosebit de interesant despre viața liliecilor, despre preconcepțiile total greșite ale oamenilor, față de aceste vietăți inocente și folositoare.

Coperta din față și cea din spate este ilustrată cu câte o superbă reproducție ale două picturi de Nagy Imre. Fotografiile și ilustrațiile revistei au mai fost executate de către Aba-Novák Vilmos, Hofer Tamás, Manenezs Beatrix, Somogyi Botond, Szőnyi István, Török-Csingó Adorján și Mircea Rareș Țetcu.

August

În editorialul său, intitulat „Csúrutazás” („Călătorie prin șură”), Adorjani Anna, co-organizatoare a evenimentului muzical „Mera World Music Festival” așterne câteva gânduri legate de acest eveniment internațional de muzică populară, care atrage an de an sute li sute de tineri și mai puțin tineri, iubitori ai muzicii populare autentice, indiferent din cel colt al Lumii ar fi, proiect demarat în anul 2016 de câțiva tineri. „La Mera tradiția trăiește. Trăiește și ne dă și nouă viață” – conchide Adorjani Anna.

În cadrul rubricii „Művelődés 70”, sub titlul „Régi népdalok Aranyosszékről” („Cântece populare vechi de pe valea Arieșului”) republicăm o colecție de texte și partituri ale cântece populare de pe Valea Arieșului, apărute în numărul din iunie 1971 al revistei.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) continuăm publicarea memoriilor preotului reformat, pensionar, Kun Árpád, cu titlul „Hétköznapi-ünnepek Mezőkeszűben 1946 és 1965 között” („Zile de sărbătoare și zile obișnuite la Chesău, în anii 1946–1965”), amintiri legate de copilăria și tinerețea sa din Chesău. Scrierea fostului preot este o descriere etnografică și socială, a obiceiurilor populare și a vieții de zi cu zi, a conviețuirii dintre românii și maghiarii din localitate din Câmpia Transilvană. În cadrul aceleiași rubrici, Dukrét Géza, animator cultural din Oradea, în articolul intitulat „Huszonöt éves a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság” („25 de ani de existență a Societății pentru Ocrotirea Monumentelor și Locurilor Comemorative din Banat și Partium”) prezintă cei 25 de ani de existență și activitate a Societății pentru Ocrotirea Monumentelor și Locurilor Comemorative din Banat și Partium.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedia”), istoricul sportiv clujean, Killyéni Andras, în articolul său intitulat „Bikfalvi István János és magyar kardvívó bajnoki címe” („Bikfalvi István János și titlul său de campion al Ungariei”) prezintă pe scurt istoria primului titlu de campion național al Ungariei al fostului scrimer clujean Bikfalvi István János.

În cadrul rubricii „Emlék-lapok” („File de memorie”) istoricul de artă Sümegi György relatează în articolul său intitulat „Gulyás Károly válságos éve” („Anul de cumpănă al lui Gulyas Károly”) un moment mai delicat din viața fostului profesor de desen și artist plastic Gulyas Károly.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) istoricul clujean Gaal György semnează o recenzie a cărții intitulate „A vakok kolozsvári intézetének története 1900 – 1920 között” („Istoria instituției pentru nevăzători, din Cluj, din perioada 1900–1920”), de Katona Lajos.

În cadrul rubricii Tudomány (Știință) sculptorul turdean Suba László semnează un articol intitulat „Az üveg fényei és árnyai” („Luminile și umbrele sticlei”), articol prin care autorul prezintă câteva aspecte interesante din istoria Fabricii de sticlă din Turda.

Coperta din față și din față a revistei este ilustrată cu câte un instantaneu realizat de Bethlendi Tamás la ediția din 2018 a „Mera World Music Festival”. Fotografiile și ilustrațiile acestui număr au mai fost executate de către Nagy Tamás, iar unele provin din colecția parohiei reformate din Chesău.

Septembrie

În editorialul din septembrie, intitulat „Retró” („Retro”), redactorul-șef, Dáné Tibor Kálmán relatează cum s-au schimbat obiceiurile noastre de vacanță odată cu dărâmarea frontierelor și accelerarea vieții: putem să ajungem cu ușurință în locuri îndepărtate și necunoscute, dar glasul pământului natal dispune de o forță specială și în această nouă împrejurare. „Întotdeauna m-a cuprins o anxietate stranie, când am trecut peste Carpați (...), și cu toate că mi-a plăcut enorm fiecare clipă a vacanței, mi-au plăcut orele petrecute cu prietenii, însă straniul sentiment de nesiguranță m-a cuprins până ce am ajuns din nou în Transilvania, dincoace de Carpați” – conchide autorul.

În rubrica cadrul rubricii „Művelődés 70” publicăm articolul lui Deé Nagy Ildikó, bibliotecar din Tg. Mureș, articol intitulat „A bibliofil Teleki Sámuel” („Bibliofilul Teleki Sámuel”). În articol putem afla amănunte despre obiceiurile de colectare ale cărților, precum și despre ambițiile cancelarului transilvan de odinioară, respectiv despre studiile realizate cu ocazia călătoriilor sale în străinătate. Putem aduce mulțumiri colecționarului de cărți, pentru că „azi deja este clar, că Teleki Sámuel a început singur înființarea bibliotecii printr-un program de colectare conturat în prealabil” – notează autorul articolului apărut pentru prima dată în numărul din decembrie 1975,

În cadrul rubricii „Színpad” („Scena”), publicăm un amplu reportaj despre Festivalul de Muzică Veche de la Miercurea-Ciuc, ajuns în anul 2018 la cea de a unsprezecea ediție. Pe parcursul acestui deceniu cuprinzător „programele oferite în cadrul festivalului, modul de desfășurare denotă un nivel artistic din ce în ce mai înalt și mai profesional”. Astfel în rubrica am adresat o întrebare personalităților marcante, care de ani de zile sunt participanți activi și interpreți ai acestui festival. La întrebarea „Ce înseamnă pentru Dumneavoastră Festivalul de Muzică Veche de la Miercurea-Ciuc?” ne-a răspuns Filip Ignác Csaba, Csörsz Rumen István, Elena Maria Șorban, Szabó Anikó, Boér Károly; astfel se creionează în fața noastră importanța acestui festival de muzică veche.

În cadrul rubricii „Emlék-lapok” („File de memorie”), sub titlul „Adalékok a közművelődés életrajzához” („Detalii asupra biografiei culturii”), T. Kiss Tamás, profesor universitar din Budapesta semnează un articol legat de cultura noastră de zi cu zi.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) continuăm publicarea memoriilor preotului reformat, pensionar, Kun Árpád, cu titlul „Hétköznapi-ünnepnapok Mezőkeszűben 1946 és 1965 között” („Zile de sărbătoare și zile obișnuite la Chesău, în anii 1946–1965”), amintiri legate de copilăria și tinerețea sa din Chesău. Scrierea fostului preot este o descriere etnografică și socială, a obiceiurilor populare și a vieții de zi cu zi, a conviețuirii dintre românii și maghiarii din localitate din Câmpia Transilvană.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”), sub titlul „Mi történt Csíkszéken 1848–49-ben?” („Ce s-a întâmplat în Ciuc în 1848–49?”), publicăm o recenzie semnată de istoricul clujean Horváth Csaba despre o recentă lucrare a academicianului Pál-Antal Sándor, din Tg. Mureș, lucrare intitulată „Csíkszék az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején. Korabeli források” („Scaunul Ciuc în timpul revoluției de la 1848–49. Izvoare.”) „Cartea ne călăuzește într-o epocă deja apusă cititorul care nu face parte din categoria literaților, ne călăuzește într-o epocă în care noțiuni ca moralitatea, loialitatea, curajul sau dragostea de țară se încadrau într-un alt cadru de interpretare, decât cel cunoscut de noi astăzi” – notează autorul recenziei.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galerie”) sculptorul turdean Suba László, sub titlul „Forradalom a művészetben. A Bauhaus-iskola” („Revoluția din artă, Școala Bauhaus”) semnează un articol despre arta anilor de cotitură dintre secolele al 19-lea și cel de-al 20-lea.

Coperta din față a revistei este ilustrată cu un instantaneu realizat de Ádám Gyula, la Festivalul de Muzică Veche de la Miercurea Ciuc. Pe coperta din spate se poata vedea un detaliu al conacului Teleki, din Dumbrăvioara (Mureș), fotografie realizată de Püsök Botond. Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de către Greguss János, altele provin din colecția Bibliotecii „Teleki-Bolyai”, din Tg. Mureș, din colecția Fortepan, precum și cea a parohiei reformate din Chesău.

Octombrie

Editorialul din luna aceasta este semnat de către redactorul revistei, Benkő Levente. Autorul rememorează magicele zile ale Revoluției maghiare din octombrie-noiembrie 1956, moment în care națiunea maghiară și-a ridicat glasul, ba chiar și armele împotriva ocupației sovietice și împotriva dictaturii comuniste. „Este înălțător să știm că la Timișoara, în ziua de 30 octombrie 1956, nu mai puțin de 2000 de studenți s-au solidarizat cu idealurile revoluției maghiare și cu eroii săi, pentru că studenții timișoreni, în proporție de 95 la sută etnici români, nutreau aceleași sentimente de libertate, ca și colegii lor polonezi și maghiari, din acel an fabulos, 1956. Ori din acest lucru musai să tragem învățăminte de rigoare” – notează autorul.

În cadrul rubricii „Művelődés 70”, publicăm textul și partitura a două melodii, „Te mit tennél” („Tu ce ai face?”) „Kérdés és felelet” („Întrebare și răspuns”), semnate de Deák Andre, Zakariás Erzsébet, Farkas József și Gagyi Réka, melodii ale anilor 1970, publicate în numărul din aprilie 1975 al revistei.

În cadrul rubricii „Közösség” („Comunitate”) continuăm publicarea memoriilor preotului reformat, pensionar, Kun Árpád, cu titlul „Hétköznapi-ünnepnapok Mezökeszüben 1946 és 1965 között” („Zile de sărbătoare și zile obișnuite la Chesău, în anii 1946–1965”), amintiri legate de copilăria și tinerețea sa din Chesău. Scrierea fostului preot este o descriere etnografică și socială, a obiceiurilor populare și a vieții de zi cu zi, a conviețuirii dintre românii și maghiarii din localitate din Câmpia Transilvană.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedia”), sub titlul „Családfakutatás, öskutatás: nem csak szakértőknek” („Cercetări genealogice, nu numai pentru specialiști”), publicăm un articol semnat de Vajda András, informatician din Kirkkonummi (Finlanda), originar din Transilvania, despre unele chestiuni privitoare la cercetările genealogice, de istorii familiale.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galerie”) profesorul Dvorácsek Ágoston, din Aiud, semnează un interviu, intitulat „Kakasok, harapófogó, szeg és kalapács” („Cocoși, clești, cuie și ciocane”), realizat cu pictorul Sipos László, din comuna Unirea (Alba). În cadrul aceleiași rubrici, inginerul Nagy Béla, din Cluj-Napoca, semnează un articol despre vernisajul expoziției de artă plastică, expoziție realizată la Zalău, din operele artiștilor care au luat parte la ediția din anul 2018 a Taberei de Creație de la Jebucu (Sălaj). Articolul este intitulat „A zsoboki képzőművésztaör munkái Zilahon” („Operele artiștilor participanți la tabăra de creație din Jebucu”).

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) publicăm o recenzie semnată de către profesorul de jean Pávai Jenő despre cea mai recentă carte semnată de Radó Péter, intitulată „Az iskola jövője” („Viitorul școlii”).

În cadrul rubricii „Vadrózsák” („Flori de măceș”), în articolul său intitulat „Kallós Zoltán érdemei” („Meritele lui Kallós Zoltán”), Almási István, etnograf din Cluj-Napoca, evocă viața și opera folcloristului și etnografului Kallós Zoltán.

În cadrul rubricii „Tudomány” („Știință”), profesorul Pávai Jenő, din Dej, semnează un articol intitulat „A társadalom érzelmi működése” („Mecanisme suflătoare ale societății”).

Coperta din față a revistei se poate vedea o fotografie realizată în tabăra familiilor de la Răscruți, din anul 2018. Pe coperta din spate se vede o reproducție a uneia din operele artistului Sipos Zoltán, operă intitulată „Virágportré” („Portret de floare”). Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de către Bíró István, Hilda Cioancă, Essig Kacsó Klára, Kudor István, Nagy Béla, Sipos László și Vajda András, altele provin din colecția parohiei reformate din Chesău și cea a Fundației „Kallós Zoltán”, din Răscruți.

Noiembrie

În editorialul din noiembrie, intitulat „Az erdélyi halottkultuszról” („Despre cultul morților în Transilvania”), profesorul universitar, și etnograful Pozsony Ferenc tratează subiectul cultului morților, în Transilvania, al obiceiurilor legate de memoriei celor trecuți în eternitate.

În cadrul rubricii „Művelődés 70”, republicăm un articol intitulat „Miért és hogyan gyűjtünk népzene?” („Cum și de ce să culegem muzică populară?”), semnat de nimeni altul decât celebrul Bartók Béla, unul din cei mai însemnați muzicieni și compozitori ai secolului al 20-lea, la scară mondială. În acest articol Bartók Béla tratează o serie de elemente ce privesc modalitatea și necesitatea, elemente valabile și azi, a culegerii de muzică populară autentică, practic a salvării și păstrării acestui tezaur folcloric.

În cadrul rubricii „Galéria” („Galerie”) istoricul de artă Sümegi György, din Budapesta semnează un articol intitulat „Adalékok az erdélyi 1943-as képzőművészethez” („Câteva adăugiri la arta transilvană din 1943”), articol în care autorul redă unele aspecte legate de activitatea Breslei „Barabás Miklós”, asociația artiștilor plastici maghiari din Transilvania. În cadrul aceleiași rubrici sculptorul turdean Suba László, sub titlul „Növények a képzőművészetben” („Plante în arta plastică”) semnează un articol despre folosirea plantelor, ca ornamente, în operele artiștilor plastici.

În cadrul rubricii „Könyvesház” („Casa cu cărți”) publicăm o recenzie semnată de Csata Adél, doctorand al UBB Cluj, despre un volum de interviuri realizate de coautorii Farkas Imre și Tamási Attila, din Baia Mare, volum apărut în anul 2018, intitulat „S mi vagyok én neked? Emberarcok interjúkörben” („Ce-ți sunt eu? Portrete în interviuri”).

În cadrul rubricii „Vadrózsák” („Flori de măceș”), în articolul său intitulat „Népi hagyomány vagy régi tudás” („Tradiție populară sau cunoștințe moștenite”), Szócs Katalin, etnograf din Cluj-Napoca, tratează subiectul dintre ornamentele populare și spiritualitate.

Copertele din față și din spate ale revistei sunt ilustrate cu câte un instantaneu realizat de fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de către Abodi Nagy Béla, Benkő Levente, Fél Edit, Hofer Tamás, Kovács István, Kusztos Endre, Szervátiusz Jenő și Szolnay Sándor.

Decembrie

În numărul din decembrie 2018 revista „Művelődés” publică patru articole, legate de Centenarul anului 1918.

Istoricul clujean Hunyadi Gábor Attila, lector universitar al UBB Cluj, semnează un eseu cu titlul „Mi történt 100 éve, decemberben s a kerek évfordulókon?” („Ce s-a întâmplat acum o sută de ani, în decembrie și în anii aniversari?”), în care tratează perioada de la semnarea Convenției de Armistițiu de la Padova (3 noiembrie 1918), până la înfăptuirea actului de la 1 decembrie 1918, de la Alba Iulia. Autorul prezintă contextul politico-militar internațional al vremii.

Asistentul universitar al UBB, Fodor János semnează un articol intitulat „Impériumváltás Erdélyben 1918 és 1921 között” („Transilvania între anii 1918 și 1921”), în care tratează perioada de la 1918 până la 1921, adică cea a trecerii și integrării Transilvaniei de la Monarhia Austro–Ungară, destrămată în urma Marelui Război, la România. Autorul prezintă eforturile înaintașilor români ardeleni, în perspectiva unirii Transilvaniei cu România, precum și trecerea treptată a înaintașilor maghiari transilvăneni, de la pasivitatea politică, la cea de a activa în cadrul României.

Cel de-al treilea material, legat de Centenar, este semnat de redactorul și istoricul Benkő Levente, care sub titlul „Honvéd a Nagy Háború utolsó évében” („Honved în ultimul an al Marelui Război”) publică fragmente din jurnalul de prizonier, din vara anului 1918, al lui Cseke András, infanterist al Regimentului de Infanterie 24 Honvezi, din Brașov, camarad al multor ostași români transilvăneni, încorporați în același regiment, care au luptat împreună în tranșeele din Galiția.

În cel de-al patrulea material, muzicologul clujean Laskay Adrienne semnează un eseu intitulat „100 év magyar zene Kolozsváron” („O sută de ani de muzică maghiară la Cluj”), în care prezintă aportul adus de muzicienii maghiari în îmbogățirea tezaurului muzical clujean de la Marea Unire până în prezent.

În cadrul rubricii „Enciklopédia” („Enciclopedia”), sub titlul „Az ókori Róma története a román historiográfiában” („Istoria Romei antice în istoriografia română”), istoricul clujean T. Szabó Csaba, semnează un articol despre evoluția prezentării istoriei Romei antice, în istoriografia română.

În cadrul rubricii „Művelődés 70”, publicăm un articol apărut în numărul din luna iulie 1975 al revistei, articol intitulat „Szociográfiai szempont a néprajzkutatásban” („Aspecte sociale în cercetările etnografice”), semnat de Nagy Olga, etnograf (1921–2006).

Numărul din decembrie al revistei „Művelődés” conține cuprinsul integral al tuturor articolelor apărute în cursul anului 2018, pe rubrici, în ordinea lor alfabetică, precum și al autorilor. Revista mai conține și un mic calendar, decupabil, pentru anul 2019.

Coperta din față a revistei este ilustrată cu un superb peisaj de iarnă, cadru realizat de fotografii Nagy Barna, din Miercurea Ciuc. Pe coperta din spate se vede o fotografie cu soldați aniversând Revelionul în tranșee, în anul 1917. Celelalte fotografii și ilustrații ale revistei, pe lângă cele de arhivă, au fost realizate de către Rohonyi D. Iván.